

θει ουσιά ως τότε. Έγραφα στο μικρό λεξικό μου για να βρω το επίθετο «ήμεροῦσος», μὰ εἰρήσα μόνον «ήμεροῦσος». Καί κόντευα νά πιστέψω, ὅτι τὸ λεξικό μου εἶχε λάθος τὴ λέξι, ἐπειδὴ δὲν μποροῦσα νά φανταστώ, ὅτι ἕνας ἄνθρωπος ποῦ ἔγραφε τὴν «Ὀρφανὴ τῆς Χίου» καὶ χρησιμοποιοῦσε συχνά τόσες ἑλληνικοῦρες, δὲν ἤξερε νά γράψῃ οὐστὶ τὴ λέξι.

«Υστερὸ ἀπὸ λίγο καιρὸ, μοῦ τὸ φύλαγε ἡ μοῦρα μου νά ξαναδιαβάσω τὸ μυθιστόρημα αὐτό. Κάποια μέρα, ὅταν γύρισα σπίτι μου ἀπὸ τὸ σχολεῖο, βρήκα ἐκεῖ δύο γειτόνισσες, ποῦ εἶχαν κάμει ἐπίσκεψιν τῆς μητέρας μου. Ἀρχίσανε νὰ με ρωτᾶνε ἂν ποῦ ἀρέσουν τὰ γράμματά μου καὶ ἐγὼ γιὰ νά τοὺς δείξω τὴ σοφία μου, ἔπασα νά τοὺς λέω γιὰ διάφορες ἱστορίες ποῦ εἶχα διαβάσει καὶ γιὰ μυθιστορήματα. Ἀνάμεσα στ' ἄλλα, εἶπα καὶ γιὰ τὴν «Ὀρφανὴ τῆς Χίου». Τότε ἀκούω τὴ μὰ ἀπὸ τὶς δύο γειτόνισσες νά λέη :

— Ἀχ ! ἡ Ὀρφανὴ τῆς Χίου ! ἔχω ἀκούσει πολλὰς φορὲς γι' αὐτή, μὰ δὲν τὴν ἔξερω. Πόσο ἦθελα νά τὴν διαβάξω. Δὲν μπορῶ ὁμως, ἐπειδὴ δὲ βλέπω ἡ καϊμένη καλά !

Ἡ γειτόνισσα αὐτὴ ἦταν μιὰ γεροντοκόρη, ἀρχετὰ ἠλικιωμένη καὶ ποῦ κολλαιούταν πολὺ, ὅταν τὴν ἔλεγον Ἀγγελικοῦλα καὶ ὄχι Ἀγγελικὴ. Ὅταν ἀκουσα τὰ λόγια τῆς, δὲν ἔξερω πὼς μοῦ ἦρθε καὶ τῆς λέω :

— Δὲν ἔξερετε, κυρία Ἀγγελικοῦλα, τί ὄμορφο μυθιστόρημα εἶνε, τί συγκινητικὸ !

— Δὲ μοῦ κάνει τὴ χάρι, Ἡλία μου, καλὸ μου παιδί, νά μοῦ τὴ διαβάξω καὶ ἐμένα ; Νὰ ἔρχεσαι στὸ σπίτι μου νά μοῦ τὴ διαβάξω καὶ ἐγὼ θὰ σοῦ δώσω γλυκά καὶ παστοκάνονο νά φᾶς !

Ἡ ἀμοιβὴ ἦταν τόσο ἐλκυστικὴ, ποῦ δέχτηκα ἀμέσως. Διὸ ὄλαρα ἀπογέμια, τοῦ Σαββάτου καὶ τῆς Κυριακῆς, μὲ κράτησε σπλάβω τῆς ἡ καὶ τῆς Ἀγγελικοῦλα, γιὰ νά τῆς διαβάσω τὴν «Ὀρφανὴ τῆς Χίου». Καὶ θυμάμαι, ὅτι ἀρχετὰς φορὲς τὴν ἀκούσα ν' ἀναστενάξῃ μὲ τὸ μωντῆρ στὰ μάτια τῆς. Ὅταν τελείωσε τὸ διάβασμα, ἡ κυρία Ἀγγελικοῦλα ἔκαμε τὴν κριτικὴ τῆς :

— Ἡ καϊμένη ἡ Εὐδάλια καὶ ὁ καϊμένος ὁ Ἀλέξανδρος τί ἔπαθαν ! Αὐτὰ ἔχει ἡ ἀγάπη ! Τὰ κακομοῖρα τὰ παιδιά ! Εὐτυχῶς ὁμως ποῦ στὸ τέλος παντρεύτηκαν καὶ ἠόησαν !

Καὶ τὴν εἶδα νά σκουπίζῃ τὸ τελευταῖο δάκρυ τῆς ποῦ ἔχινε γιὰ τὴν «Ὀρφανὴ τῆς Χίου». Καὶ τώρα, ποῦ θυμάμαι αὐτὸ τὸ περιστατικὸ, πείθωμαι ὅτι ἂν «ἡ ἐδωσθησία εἶνε ὀλίθιον δῶρον τῆς φύσεως» γιὰ τοὺς νέους, ὅπως γράφει ὁ Πιτσιλὸς, εἶνε πολὺ περισσότερο ὀλέθριον γιὰ τοὺς ἠλικιωμένους.

ΗΛΙΑΣ ΒΟΥΤΙΕΡΙΑΣ

Η ΛΑΤΙΚΗ ΣΟΦΙΑ

ΞΕΝΕΣ ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

— ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΥΖΙΝΑ

Ἡ γεῖσις τῆς κουζίνας εἶνε πὸ καλὴ ἀπ' τὴ μυροδιά τῆς. Ἀγγλικὴ Ὅποιος συχνάξει στὴν κουζίνα, τὸν καπνὸ τῆς θὰ μυρίσῃ. Ἰταλικὴ Ὅσο πὸ μικρὴ εἶν' ἡ κουζίνα, τόσο τὸ σπίτι μεγαλώνει. Πολωνικὴ

— ΓΙΑ ΤΗ ΓΝΩΣΙ

Ἐνας γιαιτὸς καὶ ἕνας χωριότης μαζύ, ἔξερον πὸ πολλὰ ἀπὸ ἕναν γιαιτὸ μονάχο. Γερμανικὴ Πιὸ καλά νά μιν ἔξερης διόλου, παρὰ νά ἔξερης λίγα. Ἀγγλικὴ Ὅποιος ἔξερει λίγα, γρήγορα τὰ λέει. Ἰταλικὴ Ὅσο πὸ πολλὰ μαθαίνεις, τόσο πὸ πολὺ γίνεσαι δυστυχισμένος. Ἰσπανικὴ

— ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΒΑΣΙΛΕΙΣ

Ἀμόρφωτος βασιλιάς, γαϊδοῦνι μὲ κορῶνα. Ἰσπανικὴ Κάθε ἄνθρωπος στὸ σπίτι του εἶνε βασιλιάς. Πορτογαλικὴ Ὅλοι οἱ βασιλιάδες εἶνε γαλιαντῆοι, γιὰτὶ ἔξερον πὼς δὲν θὰ πιωχῶνον. Πορτογαλικὴ Ὅποιος τρώει ἀπ' τὸ γεμῆρι τοῦ βασιλιά, ἀκριὰ θὰ τὸ πληρώσῃ. Γαλλικὴ Οἱ βασιλιάδες καὶ ἡ ἀρχοῦδες πάντα στενοχωροῦν ἐκείνους ποῦ τοὺς συντηροῦνε. Πολωνικὴ

ΑΠΟ ΤΟΝ ΞΕΝΟ ΤΥΠΟ

ΠΟΙΚΙΛΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Ἐνα νέστιμο φαγι ἀπὸ... μωρημίγια ! Ἡ καπευτοσουλλληγὴ τῆς βασιλείσης Μαργαρίτας. Τὸ τρέξιμο τῆς στρουθοκαμήλου. Πέσο ζῶν τὰ διαφορά ζωα. Οἱ πιε κατὰλληλοι γιὰ τοὺς ροκετούς μῆνες, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Στὰ νότια τοῦ Σουδάν καὶ στὰ βόρεια μέρη τοῦ Βελγικοῦ Κογκό, στὴν Ἀφρική, ὑπάρχει ἕνα εἶδος μωρημιγιῶν ποῦ... τρώγονται. Ὅσοι δοκιμασαν τὸ παραξένο αὐτό... φαγητό, βεβαιώνουν ὅτι ἔχει πολὺ καλὴ γεῦσι.

Οἱ ἰθαγενεῖς στήνουν λαγίδες στὶς μωρημιγοφορῶδες καὶ μαζεύουν ὀλόκληρες ἀνάδες τέτοιων μωρημιγιῶν. Τὰ τρώνε δὲ βροστά ἡ γητὰ, μὲ μεγάλη ὄρεξι.

Ἡ βασίλισσα τῆς Ἰταλίας Μαργαρίτα εἶχε μιὰ πλουσιωτάτη ἀνὺλογι, —ἀπὸ τί φαντάζεστε ;— ἀπὸ... ἱστορικὰ παπούτσια ! Εἶχε δηλαδὴ παπούτσια τῆς Νινὸν τῆς Λαγκλό, τῆς Μαρίας Στωάρι, τῆς Ἰωάννας ντ' Ἀρχ, τοῦ Φρειδερίκου τοῦ 14ου, τοῦ Ἐρᾶσιου καὶ ἄλλων ἐπιφανῶν προσώπων.

Λικαιολογοῦσε δὲ τὴ μονομανία τῆς αὐτῆ λέγοντας, ὅτι ἀπὸ τὸ μέγεθος, τὴν ποιότητα, τὸ σχῆμα καὶ τὴ φθορὰ τοῦ παπουτσιῶ, μποροῦσε νά μαντέψῃ τὴ ζωὴ, τὸ χαρακτήρα καὶ τὶς συνήθειες τοῦ προσώπου ποῦ τὸ φοροῦσε.

Ἡ φύσις ἀδίκησε τὴ στρουθοκαμήλο, βάζοντάς τῆς ἐλάχιστο μυαλό στὸ κεφάλι τῆς. Εἰς ἐπανόρθωσι διωσὶ τῆς ἀδυναμίας αὐτῆς —ὅπως γίνεταί σὲ πολλὰς περιπτώσεις— τῆς ἐγάρισε γαζύτα πόδια.

Στὸ τρέξιμο κανένα τετράποδο ἡ... δίποδο δὲν μπορεῖ νά παραβῆ μὲ τὴ στρουθοκαμήλο, ἡ ὅποια μπορεῖ νά τρέξῃ 100 χιλιόμετρα τὴν ὥρα !

Οἱ ἔξερευνητὰ καὶ οἱ κτηνογὸι διηγούνται, ὅτι εἶν' ἀδύνατον νά διακρίνῃ τὰ πόδια τῆς στρουθοκαμήλου ὅταν τρέχει, ὅπως δὲν μπορεῖς νά διακρίνῃς καὶ τὶς ἀκτίνες ἑνὸς τροχοῦ, ὅταν γυρίζῃ. Τόσο μεγάλη εἶνε ἡ ταχύτης τῆς !

Ἡ ἀρχοῦδα καὶ ὁ λύκος ζοῦν εἰκοσι τὸ πολὺ χρόνια. Ἡ ἀλεπού δέκα ὡς δεκατέσσερα.

Τὰ λοντάρια εἶνε μακρόβια. Στὸ Ζωολογικὸ Κῆρυ τοῦ Λονδίνου, ἕνα λοντάρι ἔφασε τὰ 75 χρόνια.

Οἱ σάουροι καὶ οἱ λαγοὶ δὲν ζοῦν περισσότερο ἀπὸ ὄχτω—δέκα χρόνια.

Ὁ ἐλέφας ἐπίσης εἶνε μακροβιότατος. Ὁ ἱστορικὸς ἐλέφας, τὸν ὀνομαζοῦσαν ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος εἶχε ἀφαιρέσει στὸν θεὸ Ἥλιο, ἔξοσε τριακόσια πενήντα χρόνια.

Ὁ γινόμενος δὲν ξεπερνᾷ τὴν ἡλικία τῶν εἰκοσιπέντε ἐτῶν. Ἡ κόττες καὶ οἱ Ἰνδιάνοι μποροῦν νά ζήσουν ὡς δώδεκα χρόνια. Ἡ φάλαινα εἶνε τὸ πὸ μακρόβιο ζῶο τοῦ κόσμου. Μπορεῖ νά ζῆσῃ χίλια χρόνια.

Τὰ δελφίνα καὶ οἱ ξιφίτες ζοῦν τριάντα χρόνια περίπου. Τὰ κουνέλια ὄχτω—δέκα.

Οἱ κερῖνοι φτάνουν τὰ ἑκατὸν πενήντα χρόνια. Ἡ γίδα καὶ τὸ πρόβατο ζοῦν περὶ τὰ δεκατέσσερα χρόνια.

Τὸ γουροῦνι ἐπίσης, σπανίως φτάνει τὰ εἰκοσι χρόνια. Ὁ πελεκάνος ζῆ περίπου ἑκατὸ χρόνια.

Τὸ ἄλογο καὶ ὁ γάιδαρος, ὅσο καλά καὶ ἂν συντηρηθοῦν, σπανίως φτάνουν σὴν τριανταπέντε χρόνια.

Ὁ σκύλος στὰ εἰκοσι ὡς εἰκοσιπέντε χρόνια. Ἐνας ἄητὸς τέλος στὴ Βιέννη, ψόφησε σὲ ἡλικία ἑκατὸν τριῶν ἐτῶν.

Οἱ ἀρχαῖοι ἐπίστευαν, ὅτι τὰ παιδιά ποῦ γεννιόνται τὸν Ἰούλιο, εἶνε μακρόβια, γεμάτα ὑγεία καὶ εὐτυχιωμένα.

Ἀλλὰ καὶ σήμερα, ὁ Φεβρουάριος καὶ ὁ Μάρτιος, π.χ., θεωροῦνται, ὄχι μόνον ἀπ' τὸν λαὸ, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τοὺς ἐπιστήμιους, ὡς οἱ εὐνοικώτεροι μῆνες γιὰ τὶς γεννήσεις. Γιατὶ τὸ νεογέννητο ἔρχεταί στὸν κόσμον μὲ τὴν ἐπάνοδο τῆς ἀνοιξέως, σὲ μιὰ ἐποχὴ δηλαδὴ ποῦ ὀλόκληρη ἡ φύσις ἀναγεννιέται κάτω ἀπὸ τὴς εἰσορρηκτικῆς ἐπιδράσεως τῆς θερμότητος, ποῦ ἀρχίζει νά ἐπικρατῇ. Ἐτοῦ τὸ βρέφος ἀναπτύσσεται σὲ μιὰ γλυκεῖα ἐποχὴ καὶ ἀποκτὰ δυνάμεις γιὰ νά μπορῇ ν' ἀντεπεξέλθῃ στὶς δυσχερεῖς συνθήκες τοῦ προσεχοῦς χειμῶνος.

Σύμφωνα τέλος μὲ μιὰ σχετικὴ στατιστικὴ ἡ περισσότερες γεννήσεις γίνονται τὸν Μάρτιο. Ὑστερα ἔρχεταί ὁ Σεπτέμβριος καὶ ὁ Δεκέμβριος.

